

VOITEG

Sediul consiliului local: Voiteg nr. 114, telefon 0256/392401, fax 0256/392434;

Coordonate:

45°28'00" lat. N;
21°14'23" long. E;

Repere istorice:

-1322 - prima atestare documentară;
-sec. XII-XIV - au fost descoperite urme ale unei așezări medievale;
-1717 - satul Folea avea 20 de case;
-1842 - sunt aduși coloniști germani;
-1890 - localitatea Folea era reședință de comună, având populație românească;
-1924 - administrația română a Banatului i-a adus localității Voiteg numele de **Voivodeni**;
-de altfel, de-a lungul vremii, satul Voiteg a avut numeroase denumiri, unele de origine maghiară (Vejte, Veytech, Veytsch, Wejtech, Wech, Veycech), altele de origine germană (Woiteg, Wojteg, Woitek, Wojtek, Voitek);
-1926 - banca „Voitegeana” avea un capital de 32 000 de lei;
-1936 - Voitegul avea 455 de case, școală primară de stat, școală confesională germană, grădiniță de copii, două coruri bărbătești, casă națională fabrică de sifon, casă de păstrare (casă de economii);
-1948 - biserica greco-catolică din Folea este părăsită, prădată și profanată;
-1951-1956 - numeroase familii de șvabi din Voiteg sunt deportate în Bărăgan, nu departe de orașulul Tândărei;
-printre cei deportați s-au numărat **Anna Muschong**, născută Mandel, și **Ewa Ditrlich**, născută Muschong, rudele unuia dintre cei mai bogați șvabi din perioada interbelică, industriașul **Jacob Muschong** din Lugoj;
-5 iunie 1959 - se naște la Voiteg **Helmuth Frauendorfer**, poet și jurnalist de limba germană;
-1990-1991 - populația germană din comună emigrează în masă;
-02.12.1991 - un cutremur puternic a distrus

și avariat peste 500 de clădiri (inclusiv gara);
-1996 - este inaugurat dispensarul uman din comună, a cărui clădire a fost distrusă de cutremurul din 1991;
-2002 - comuna Voiteg avea 2 148 de locuitori;
-2003 - **Ioan Virag** din satul Folea cultivă pentru prima dată în comună floarea soarelui în sistem ecologic (35 de tone);
-2008 - este finalizat pasajul peste calea ferată;
-2010 - biserica greco-catolică din Folea este reparată și renovată în interior;
Populația stabilă la 1 ianuarie 2010 -total: 2 166 de persoane, dintre care:
- masculină = 1 083 de persoane
- feminină = 1 083 de persoane
Numărul locuințelor la 1 ianuarie 2010: 874

Sate componente: Voiteg și Folea (1341, Fele - Felea);

Instituții școlare: Școala cu clasele I-VIII Voiteg; Școli primare cu clasele I-IV: Voiteg și Folea; Grădinițe cu program normal: Voiteg și Folea;

Instituții sanitare: Dispensar medical: Voiteg; Farmacie umană: Voiteg; Dispensar veterinar: Voiteg;

Instituții culturale: Cămine culturale: Voiteg și Folea;

Biserici : Biserici ortodoxe române: Voiteg (1902) și Folea; Biserici romano-catolice: Voiteg (1902) și Folea; Biserică greco-catolică Folea (1826); Biserici baptiste: Voiteg (1994) și Folea; Biserică penticostală: Voiteg;

Ruga: Folea (15 august - Sfânta Maria Mare) și Voiteg (8 septembrie - Sfânta Maria Mică);

Cetățeni de onoare: Ioan Horia Pinteau.

PRIMĂRIA ȘI CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI VOITEG

Marinescu Tudor Nicolae	primar	Murărescu Cristian, consilier	PRM
Ciuclea Teodor	viceprimar	Ordeanu Dumitru, consilier	PNL
Cristache Nina, consilier	PDL	Subu Nelu-Petrișor, consilier	PDL
Fekete Tiberius-Adrian, consilier	PNL	Tóth Zoltán, consilier	PNL
Fogaș Camelia-Carmen, consilier	PDL	Virag Ioan, consilier	PNL
George Ioan-Zaharie, consilier	PNL	Golban Vasile consilier	PNL
Magheț Lucian, consilier	PSD		

VOITEG

DASCĂLUL
ALEXANDRU
ȚIERAN

Alexandru Martin a fost profesor de istorie la școala din comună. Ieșit la pensie, a avut timp să se ocupe de scrierea Monografiei Voitegului. A strâns date numeroase, a adunat informații inedite. Așa a aflat că atesarea documentară a așezării merge la anul 1328, când în registrele papale se arată că pe proprietatea lui **Theodor Voitey** se plăteau dijme către biserica catolică. Cercetând istoria Voiteg-ului de la începutul veacului XX profesorul Martin a ajuns la concluzia că învățătorul **Alexandru Țieran**, director de școală, dirijor de cor, ctitor de monument și delegat al comunei la Marea Adunare Națională de la 1918, a fost una dintre personalitățile despre care lumea e bine să știe, mai ales că și celebrul Tata Oancea a scris într-una din revistele sale apărute la Bocșa cuvinte frumoase despre învățătorul Țieran, atunci când acesta a ieșit la pensie. Profesorul Alexandru Martin a desfășurat o amplă documentare, mai ales în cazul capitolului dedicat economiei Voitegului. A avut nevoie de date precise, de hărți doveditoare, pe care le-a solicitat primăriei din Voiteg, apelând și la profesorul universitar dr. Ioan Munteanu pentru ajutor. Și-și amintește, nu o dată, de munca tenace pe care a depus-o părintele **Petre Bizerea** de la Deta (tatăl regretatului geograf și istoric **Marius Bizerea**) în perioada interbelică pentru a încuraja scrierea de monografii ale așezărilor bănățene.

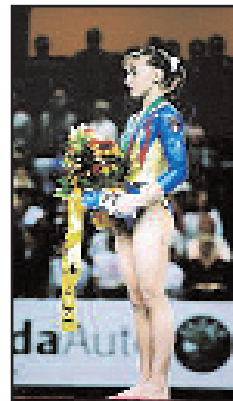

DIPLOMAȚI LA ȘCOALĂ

La 5 septembrie 2006, ministrul consilier al Ambasadei Germania la București, Hans Jörg Neumann, și consulul german la Timișoara, Rolf Maruhn, au vizitat Școala Agricolă din Voiteg (foto). În această localitate s-a derulat cu sprijin german un proiect de realizare a unui centru-pilot de pregătire profesională a agricultorilor din Timiș. Centrul a fost amenajat în fosta școală agricolă întemeiată la Voiteg în anul 1927 și tot cu ajutor din partea Germaniei. Pentru renovarea clădirii și realizarea proiectului landul Baden-Württemberg a oferit o importantă donație în bani, care s-a adăugat la contribuția Guvernului României. Cunoștințele transmise fermierilor timișeni se bazează pe experiența de 30 de ani a centrului agricol din Baden-Württemberg.

CAMPIOANA

Oana Petrovschi, considerată una dintre marile gimnaste ale României, s-a născut în 5 februarie 1986, la Bârlad, în județul Vaslui. Atunci când Oana avea doar un an, mama ei a părăsit Moldova și s-a stabilit în Banat. Familia Oanei s-a mutat la Voiteg de mulți ani, iar în casa de aici, într-o vitrină, Oana își păstrează cele 53 de medalii câștigate în mai bine de 10 ani de mare performanță sportivă. Cele mai importante le consideră pe cea de argint câștigată la Campionatul Mondial organizat la Debrecen, în 2002, la paralele, și pe cea de bronz obținută la Campionatul European de la Patras - Grecia (2002), la sărituri. Intrată în lotul național în anul 2002, a participat chiar în acel an la opt mari concursuri (în afara celor pentru medalii mondiale și europene) desfășurate la Sibiu, Paris - Bercy, Glasgow, Marsilia, Debrețin, Stuttgart, Chunichi (Japonia) și Belgia. La Paris - Bercy a câștigat medalia de aur la paralele și la sărituri și de argint la sol. La Glasgow a luat din nou aurul la paralele, iar la Marsilia a câștigat locul întâi cu echipa și locul al III-lea la paralele. În Japonia, la Chunichi Kup, Oana Petrovschi a câștigat 5 medalii: de aur la paralele și la individual compus, de argint la sărituri, de bronz la sol și la bârnă.

VOITEG

BISERICA CATOLICĂ DIN CASA ROMÂNULUI

Primii coloniști germani erau foarte credincioși, iar lipsa unei biserici i-a obligat să se roage multă vreme în aer liber. Fiind săraci, nu au reușit să-și construiască un lăcaș de cult adevărat decât la zeci de ani după ce s-au așezat în Voiteg. Puneau într-o grădină o mică cruce de lemn sculptat, așezau câteva rânduri de bănci și aveau astfel biserică în aer liber. Iarna însă i-a făcut să închirieze o cameră în casa unui țaran român (era la anul 1837). Au pus pe peretele exterior al casei o cruce de lemn și au folosit încăperea ca biserică și școală confesională. Comunitatea catolică din Voiteg a adunat în timp bani, a cumpărat un teren și a decis să-și construiască propriul lăcaș de rugăciune. Construcția bisericii a fost licitată la 24 aprilie 1901 și a fost atribuită unei firme din Vârșeț aparținând lui Andreas Heinrich și fiul, iar lucrările au început la 10 mai 1901. Clopotele au fost executate la turnătoria din Timișoara a lui Anton Novotny (din cele patru clopote, cel mai greu cântărea 460 de kilograme). Ceasul din turn a fost construit de maistrul ceasornicar Johann Müller din Budapesta, altarul de maistrul Johann Nepomuk Gagy din Timișoara, orga de Valentin Regenhold, iar paratrăsnetul a fost montat de maistrul lăcătuș Árpád Leyritz. Biserica a costat peste 24.000 de coroane și a fost terminată la 2 iulie 1902, fiind sfințită în același an, la 16 noiembrie. La anul 1930 este renovată, iar în anul 1967 localnicul Franz Scháni jr. instalează curent electric în biserică. La anul 1970, când preot a fost Franz Dippert, interiorul este restaurat de pictorii de biserici Johan Krebs Senior și Johan Krebs Junior. Biserica a fost afectată grav de puternicul cutremur care a zguduit Banatul la 2 decembrie 1991, ora 10,30.

VALUL LUI TRAIAN

Pe teritoriul satului Folea, în locul numit „La Bruși”, în hotarul localității, la 1,5 km vest de sat, au fost semnalate materiale ceramice aparținând grupului cultural neolitic Foeni. La locul numit „Vena Mare” s-au găsit vestigii daco-romane care ar dovedi că pe acolo trecea Valul lui Traian. Pe șoseaua Folea - Șipet, la 3 km de Folea, arheologii au constatat că se afla o întinsă așezare daco-romană (din hotarul satului provine un denar imperial roman emis de Domițian, împărat între 14 septembrie 81 și 18 septembrie 96 d.Chr.). Pentru ca la doar 300 de metri de așezare, pe o terasă, să fie scoasă la lumină de arheologii Muzeului Banatului o altă așezare daco-romană, descoperiri urmate de alte dovezi de continuitate a populației, cum ar fi materialele ceramice datate în secolele VII-IX d.Chr.

DOMENIUL BENICZKY

La doar 10 kilometri de centrul de comună Voiteg se află satul aparținător Folea. Accesul e destul de dificil datorită drumului nemodernizat. Atracția așezării o constituie un conac care a aparținut familiei grofului slovac **Georg Beniczky**. Acesta fusese împrăprietărit la sfârșitul secolului al XIX-lea cu teren la Folea pentru fapte deosebite săvârșite în armata ungară. Stabilit la Folea, Beniczky se căsătorește cu o armeană înstărită, **Antonia Csiky**, pentru care ridică un conac, botezat după numele nevastei: „**Conacul Antonia**”. Clădirea este distrusă însă într-un incendiu, astfel că Georg Beniczky apelează la prietenul său **László Székely**, celebrul arhitect șef al Timișoarei, care-i ridică în anul 1905 actualul conac de la Folea: avea opt camere, cu anexe, bucătării și terase, fiind amplasat în mijlocul unui parc de trei hectare decorat cu specii rare de arbori. Groful reușise să-și sporească averea în acea perioadă la aproape 2.000 de hectare, așa că pentru muncile câmpului a colonizat familii de tineri căsătoriți din Ardeal, cărora le-a construit case. Conacul de la Folea a fost revendicat de urmașa baronului slovac, doamna dr. **Maria Gogă**.

396

MIC ATLAS
AL JUDEȚULUI TIMIȘ